

3. Tekening van Overman naar vals of afgekeurd portret van 1860

bezorgd, verscheen voor het eerst in het herdenkingsnummer van *De Dageraad* van 1892 (dus vijf jaar na Multatuli's dood); het wordt hier als nr 3 gegeven. J. van den Ende schrijft in dat herdenkingsnummer zelf dat het gemaakt werd naar „een sterk geretoucheerde photographie, die echter Dekker's blauwe oogen en blonde haren uitstekend weergeeft; het geheel is in een etui gevat en met glas bedekt”. Deze foto zou eveneens in Dekker's verloftijd gemaakt zijn en door hem aan zijn eerste vrouw gegeven; als dit waar was, zou het dus ongeveer gelijktijdig met het andere zijn ontstaan. Mimi echter kan het niet aanvaarden en zegt:³ „Later heb ik het een „jeugd-portret” hooren noemen, maar het jaartal en de naam van den vervaardiger zijn onbekend. In dit portret herken ik Dekker niet... Noch de gelaatstrekken, noch de uitdrukking, noch het jeugdige in

verband met het tijdstip waarop de photographie in Indië kon zijn doorgedrongen, noch de kleeding, die weer van later datum schijnt, kan ik thuis brengen. Wel houd ik mij verzekerd dat de heer Overman ter goeder trouw is geweest, maar naar mijn meening is dit portret niet echt. Er moet een vergissing of bedrog hebben plaats gehad.”

Later werden ook naar deze beeltenis vele foto's verspreid en zij werd meermalen gereproduceerd met als onderschrift: portret uit de tijd toen *Max Havelaar* ontstond. Zou hier iets van waar zijn, dan zou het kunnen dat men hier te doen heeft met een later teruggevonden exemplaar van een portret dat Multatuli in 1860 in Brussel liet maken (onmiddelijk na het sukses van de *Havelaar*) en waarvan hij zelfs een paar honderd steendrukken besteld had, maar dat tenslotte niet in de handel werd gebracht.⁴ Uit Amsterdam schreef Dekker in Augustus 1860 aan Tine te Brussel om de zaak in orde te brengen met de fotograaf, die Geruset scheen te heten. In September heeft hij de steendrukken al in Amsterdam, maar schrijft dan dat het verkopen ervan niet mee zal vallen.